

PASTORALA
SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
cu prilejul
ANULUI OMAGIAL AL SFINŢILOR ÎMPĂRAŢI CONSTANTIN ŞI ELENA *

PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL,
PREACUCERNICULUI CLER
ŞI PREAIUBIŢILOR CREDINCIOŞI
DIN CUPRINSUL PATRIARHIEI ROMÂNE,

***Har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, iar de
la noi părintești binecuvântări!***

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți frați și surori în Domnul,*

Anul 2013 a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca **Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena** în Patriarhia Română, întrucât se împlinesc 1700 de ani de la emiterea, de către Sfântul Împărat Constantin cel Mare, a *Edictului de libertate religioasă de la Mediolanum (Milano)*, în anul 313. Prin acest document unic, deosebit de important prin consecințele sale în viața Bisericii, a fost garantată libertatea credințelor religioase și proclamarea încetării persecuției împotriva creștinilor pe tot cuprinsul vastului Imperiu Roman.

După aproape 300 de ani în care Imperiul Roman adoptase față de creștinism o atitudine ostilă, ce mergea de la toleranță îngăduitoare sau disprețuitoare până la persecuția cea mai fâțișă și mai violentă, **creștinii și-au dobândit libertatea de manifestare religioasă, după ce multă vreme au fost închiși, torturați, mutilați și uciși în chinuri mari pentru numele și Evanghelia Mântuitorului Hristos**, așa cum El însuși îi avertizase pe ucenicii Săi, zicând: „*Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni... Iar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui Meu*” (Ioan 15, 20-21). Pe acești creștini, prigoniiți până la moarte, Biserica i-a cinstit permanent și i-a inclus în calendar, iar moaștele sfinților martiri **episcopi, preoți, diaconi, bărbați, femei, tineri și copii din toate stările sociale ale acelor timpuri, pecum și ale martirilor târzii sau neomartirilor** sunt așezate la temelia sau Altarul tuturor lăcașurilor de cult ortodoxe, din cele mai vechi timpuri și până azi.

Memoria și evlavia Bisericii îi păstrează și îi cinstește pe Împărații Constantin și Elena ca Sfinți, Întocmai cu Apostolii, deși au trăit la peste două secole după ucenicii Mântuitorului Iisus Hristos. Sfântul Împărat Constantin este **primul conducător creștin al Imperiului Roman și a fost chemat la misiune de Hristos, prin arătarea semnului Sfintei Cruci, asemeni Sfântului Apostol Pavel**. Sfântul Împărat Constantin s-a convertit în mod minunat în anul 312 când, în ajunul luptei împotriva lui Maxențiu de la *Pons Milvius* (podul Vulturului) din apropierea Romei, **Hristos Domnul i-a descoperit în lumină pe cer, în miezul zilei, semnul Crucii Sale, însoțit de**

* Se va citi în prima duminică din postul Nașterii Domnului (17 noiembrie 2013).

îndemnul: „În acest semn vei învinge!”, iar în timpul nopții, în vis, i-a întărit această dumnezeiască descoperire.

Astfel, venirea pe tronul Imperiului a Sfântului Împărat Constantin este strâns legată de **convertirea sa la credința în Hristos sub semnul luminos al Sfintei Cruci**, iar ascensiunea și importanța sa politică este marcată de **emiterea în anul 313, la Mediolanum (Milano), a Edictului de libertate religioasă**, o piatră de hotar în istoria lumii, deoarece, luând, după cum se spune în tropar, „*chemare nu de la oameni, ci de la Dumnezeu*”, **Sfântul Împărat Constantin a schimbat situația grea a creștinilor din Imperiul Roman și a deschis noi căi de împlinire a rolului Bisericii în societate.**

Și credința Sfintei Împărătese Elena este pecetluită de semnul de viață făcător al Crucii Mântuitorului, pe care ea a descoperit-o, cu multă rugăciune, osteneală și smerenie, în pământul Ierusalimului, și care, mai apoi, a fost înălțată solemn în văzul poporului creștin de episcopul cetății, Macarie I, la 14 septembrie 326.

În conștiința Bisericii creștine și a întregii umanități Sfântul Împărat Constantin și mama sa, Sfânta Împărăteasă Elena, au rămas nu numai **apărători ai libertății religioase și buni credincioși**, ci și **mari civilizatori ai epocii lor și apărători ai demnității persoanei umane, ai omului creat după chipul lui Dumnezeu**. Astfel, legislația constantiniană a cuprins *legi prin care episcopii și preoții au primit dreptul de a proclama, în biserici, eliberarea sclavilor creștini; legi prin care erau protejate logodna și căsătoria și au fost interzise adulterul și avortul; legi care interziceau tortura,uciderea sclavilor de către stăpâni și stigmatizarea feței oricărui deținut; legi prin care erau protejați copiii abandonați, copiii minori și copiii orfani; legi prin care se interzicea abandonarea copiilor nou născuți, răpirea copiilor, vânzarea copiilor din motive de sărăcie, iar părinții săraci trebuiau ajutați de fisc sau din vistieria personală a Împăratului*. Toate acestea erau **prevederi legale revoluționare pentru mentalitățile sociale păgâne de la începutul secolului al IV-lea, și au devenit repere definitorii pentru matricea spirituală a Europei și a întregii umanități.**

Ne aducem aminte și îi cinstim pe Sfinții Împărați Constantin și Elena pentru că, prin viața și faptele lor, au fost **mărturisitori ai lui Hristos**, Fiul lui Dumnezeu care S-a făcut om din iubire pentru oameni și pentru mântuirea lor. De asemenea, îi cinstim pentru că au fost **împreună lucrători cu Biserica în activitatea social-filantropică și de înnoire morală a societății**. Sfinții Împărați nu numai că au eliberat pe episcopi și preoți din închisoare, arătând un respect deosebit față de slujitorii Bisericii, dar au dăruit Bisericii, pentru a fi locașuri de cult, edificii imperiale de judecată, care au purtat și pe mai departe numele de *basilica*, nume păstrat în limba română sub termenul de *biserică*. Gestul a reprezentat o **compensație pentru pierderile suferite de creștini în timpul persecuțiilor, când multe lăcașuri de închinare au fost dărâmate de împărații prigonitori romani, iar bunurile aparținând comunităților creștine au fost răpite de persecutori.**

Sfinții Constantin și Elena, deși au condus Imperiul într-o vreme în care împăratul era considerat și cinstit ca zeu, având statuie în templele păgâne, au refuzat această cinstire idolatră și s-au arătat **modele de viață creștină și de stăruință în credință, de conducători creștini înțelepți** implicați în ajutorarea aproapelui, preocupați de respectarea libertății și demnității umane. Ei sunt **rugători pentru noi în fața tronului lui Dumnezeu**, dar și **îndrumători ai noștri** prin exemplul vieții lor, întrucât au asigurat o **educație creștină aleasă**

copiilor și au ocrotit familia creștină. Sfânta Împărăteasă Elena este **un model de mamă creștină** care dăruiește fiului său, Sfântul Împărat Constantin, o educație luminată de credința în Hristos, care are ca temelie iubirea față de Dumnezeu și față de semenii.

Sfinții Împărați Constantin și Elena **au înființat, sprijinit sau au încurajat activitatea a numeroase așezăminte sociale**, ce exprimau dragostea creștină față de aproapele aflat în suferință, precum: *orfelinate, spitale, leprozerii, așezăminte pentru săraci, pentru fecioare sau văduve, pentru primirea străinilor*. Sfânta Împărăteasă Elena s-a implicat direct în construirea la Constantinopol a unui *azil pentru văduve*, precum și a unor *așezăminte pentru primirea străinilor la Ierusalim, Constantinopol și Sevasta*.

În iconografia ortodoxă, Sfinții Împărați Constantin și Elena au între ei așezată Sfânta Cruce, pentru că **Sfântul Constantin a descoperit Crucea pe cer, iar Sfânta Elena în pământ**. Icoana lor transmite astfel un sens duhovnicesc, înțelegând că *Sfânta Cruce, semnul iubirii jertfelnice a Fiului lui Dumnezeu întrupat, unește tainic cerul și pământul, lumea nevăzută și cea văzută, cele inteligibile și cele sensibile, în iubirea infinită și eternă a Preasfintei Treimi*. În lumina acestui tip de înțelepciune divină, Sfinții Împărați Constantin și Elena au înțeles că, după modelul și cu puterea lui Hristos, *iubirea jertfelnică pentru binele celor mulți este flacăra și puterea misiunii creștine în lume*.

Sfinții Împărați Constantin și Elena au **promovat și au protejat dezvoltarea artei și arhitecturii creștine prin construirea de lăcașuri de închinare pe tot teritoriul Imperiului**: două biserici în Ierusalim (a *Învierii* și a *Înălțării*), una în Bethleem (a *Nașterii Domnului*), mai multe biserici în Constantinopol, în Roma, în Trier (Germania), în Nicomidia, precum și în Antiohia. Totodată, prin **construirea noii capitale la Constantinopol - inaugurată în 11 mai 330, Sfântul Împărat Constantin a rămas în istoria lumii ca fondator de civilizație și cultură creștină** și cel care a zguduit din temelii păgânismul și idolatria.

În poziția politică înaltă pe care au ocupat-o, Sfinții Împărați Constantin și Elena s-au dovedit **adevărați slujitori misionari ai lui Hristos și exemple inegalabile de cooperare a Statului cu Biserica**. Expresii ale slujirii misionare a Sfinților Împărați Constantin și Elena, ale apostolatului lor mirean în lumina Crucii lui Hristos, au fost mai ales **convocarea primului Sinod Ecumenic, la Niceea, în anul 325**, Sinod care a proclamat învățătura ortodoxă despre dumnezeirea Fiului care este „*Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut*” (Simbolul credinței sau Crezul), și **reflectarea valorilor evanghelice în legislația constantiniană** prin cele 361 de norme legislative relevante pentru credință și morală, inclusiv **generalizarea duminicii, sărbătoarea săptămânală a creștinilor, ca zi de odihnă în Imperiu**.

De asemenea, Sfinții Împărați Constantin și Elena, ca slujitori misionari ai lui Hristos, **au promovat și susținut pelerinajul la locurile sfinte**. Este binecunoscut faptul că **Împărăteasa Elena a făcut un pelerinaj la Ierusalim**, în anul 326, pentru a găsi Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci, iar **Împăratul Constantin însuși a mers în pelerinaj la Ierusalim** pentru a participa la sfințirea Bisericii *Învierii Domnului*, în data de 13 septembrie 335.

Sfântul Împărat Constantin, originar din sudul Dunării, de la Naisus, azi orașul Niș din Serbia, a păstrat o legătură directă atât cu provincia sa natală, Dacia Mediteranea, dar și cu teritoriul actualei României, locuit atunci de daco-romani. Realizările sale cele mai importante în această zonă au fost recucerirea unei părți din fosta Dacie Traiană, adică Banatul, Oltenia și Muntenia, pe care o realipește Imperiului Roman; extinde asupra acestor ținuturi administrația imperială civilă și religioasă și le întărește din punct de vedere militar, înzestrându-le cu cetăți, castre, forturi și drumuri de acces, între care **podul de piatră, numit și Podul lui Constantin, al cărui capăt de nord era în cetatea Sucidava** (localitatea românească Celei).

Odată cu perioada constantiniană, în teritoriul nord dunărean situația Bisericii și a creștinilor se îmbunătățește, ca urmare a libertății credinței, a promovării creștinismului ca religie oficială și a renașterii vieții urbane, **Sfântul Împărat Constantin continuând misiunea apostolică de creștinare a populației, începută de Sfântul Apostol Andrei în Scitia Mică** (Dobrogea de azi).

Cinstirea Sfinților Împărați Constantin și Elena în Biserica Ortodoxă Română este prezentă din cele mai vechi timpuri, pentru că domnitorii și boierii români, urmând exemplul acestor Împărați creștini, au ridicat biserici, au apărut și au ajutat Biserica. În zilele noastre, ca semn de evlavie și cinstire a Sfinților Împărați Constantin și Elena, în multe localități sunt locașuri de cult parohiale sau mănăstirești puse sub ocrotirea lor, iar **peste 1 milion 700 de mii de români poartă numele sau derivate ale numelor Sfinților Împărați Constantin și Elena.**

Iubiți fii și fiice duhovnicești în Domnul,

Sfinții Împărați Constantin și Elena se bucură și astăzi de o evlavie deosebită, datorită credinței, dragostei de Dumnezeu, milosteniei și jertfelniciei care caracterizau viața lor zilnică.

Ca apărători ai libertății creștine și ctitori de lăcașuri sfinte, Sfinții Împărați Constantin și Elena sunt modele de slujire a Bisericii și de mărturisire a Mântuitorului Iisus Hristos în societate și în familie, prin îmbinarea armonioasă dintre înțelepciune și rugăciune, credință și dărnicie.

Pentru lumea contemporană secularizată, depărtată de Hristos și deusolată în căutările ei, înțelegerea celor mai importante aspecte din viața și activitatea Sfinților Împărați Constantin și Elena reprezintă o cale de urmat în trăirea și promovarea valorilor morale în societate, întrucât sfinții sunt învățătorii noștri. După modelul constantinian, înțelepciunea soluțiilor și direcțiilor adoptate de conducătorii politici pot conduce la bunăstarea și pacea societății noastre, marcată de prea multe conflicte și de prea puțină înțelegere și dragoste a unora pentru alții.

Anul omagial a fost sărbătorit în eparhiile din țară și străinătate, în parohii și mănăstiri, în centrele culturale și școlile teologice din cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române. Reflectarea în acest *An omagial* la reformele epocii constantiniene, în plan instituțional și administrativ, militar, juridic și, mai ales, religios ne arată **rolul fundamental al credinței în unitatea și progresul societății** și ne oferă prilejul de a sublinia **importanța majoră a conducătorului creștin înțeles în lumea actuală, în care credința și valorile tradiționale sunt contestate și atacate.**

Preacuvioși și Preacucernici Părinți; Iubiți frați și surori în Domnul,

Tot în anul 2013 am comemorat pe **Părintele Dumitru Stăniloae**, la împlinirea a 110 de ani de la nașterea sa și a 20 de ani de la mutarea din această

viață. Considerat „*cel mai mare teolog al secolului al XX-lea*”, Părintele Dumitru Stăniloae a cunoscut în profunzime și a folosit în toate operele și studiile sale teologice gândirea și scrierile Sfinților Părinți, pe care le-a prezentat într-o formă vie și actuală.

Întreaga sa operă este **o sinteză neo-patristică creatoare**, pe care a realizat-o nu doar citind, citând și traducând operele Sfinților Părinți, ci *continuând în duhul Sfinților Părinți reflecția teologică ortodoxă*. Părintele Dumitru Stăniloae nu se referă doar la teologia Sfinților Părinți, ci *preia temele majore din literatura patristică, le adâncește și le continuă, în dialog cu contextul socio-cultural și misionar al epocii noastre*.

În monumentală *Filocalie* în 12 volume, notele explicative constituie aprofundări teologico-mistice de o copleșitoare bogăție spirituală, încât, prin strădania de o viață a Părintelui Stăniloae, **Sfinții Părinții devin contemporani și prieteni cu cititorii teologiei acestui mare dascăl și teolog român**.

Despre Părintele Profesor Dumitru Stăniloae putem vorbi numai la prezent, **el fiind o făclie de Înviere pentru teologia și spiritualitatea Bisericii noastre**. Purtător al unei mărturii mature și rodnice, luminoasă și plină de speranță, **Părintele Dumitru Stăniloae rămâne pentru noi un mare dar pe care Dumnezeu l-a făcut Bisericii Ortodoxe, precum și o frumoasă pildă care trebuie să ne inspire constant**.

Prin teologia sa vastă, profundă și bogată, ca sinteză creatoare între Tradiție și actualitate, Părintele Dumitru Stăniloae rămâne în memoria Bisericii **un mărturisitor al iubirii divine și un apărător al demnității umane**, atât în timp de libertate, cât și în timp de prigoană. Pentru Părintele Dumitru Stăniloae **persoana umană este permanentă taină și permanentă noutate**. Om al rugăciunii tainice, el a scris și **promovat o teologie care îndeamnă mereu la rugăciune, la unirea omului cu Dumnezeu, Izvorul vieții și bucuriei veșnice**. Profunzimea sintezei neo-patristice creatoare a Părintelui Dumitru Stăniloae este un model care trebuie urmat în toată teologia noastră pentru a rămâne constant fideli Sfintei Evanghelii a lui Hristos, **pentru a ne menține neîntrerupt în comuniune cu Sfinții Părinți ai Bisericii și pentru a elabora astăzi o teologie misionară, care leagă textul Sfintelor Scripturi de contextul istoric al vieții creștine**.

Iubiți fii și fiice duhovnicești în Domnul,

Cu părintească dragoste, la încheierea acestui an în care am cinstit modele sfinte de viață, vă îndemnăm ca, în lumina credinței și a faptelor creștine ale Sfinților Împărați Constantin și Elena, **să iubiți pe Hristos și Biserica Sa, să promovați și să apărați demnitatea persoanei umane și binele comun, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea noastră**.

La încheierea unui an de cinstire liturgică și omagiere deosebită a Sfinților Împărați Constantin și Elena, să luăm aminte la **virtuțile Sfântului Împărat Constantin pentru eliberarea creștinilor de persecuții și apărarea Bisericii, pe care le-a susținut constant și cu fermitate, dând măsura numelui pe care îl purta (lat. *constans, constantis* = constant, ferm), dar și la faptele minunate ale credinței Sfintei împărătese Elena care strălucesc și astăzi și luminează viața multor creștini**, așa cum însuși numele său o spune (gr. *helane* = torță, făclie, foc sacru sau gr. *hele* = lumină arzătoare a soarelui).

Să îi cinstim pe Sfinții Împărați Constantin și Elena care, prin credință și fapte bune, au primit cununa cerească nemuritoare, ostenindu-ne și noi în ajutorarea sfintei Biserici pentru lucrarea ei liturgică, pastorală și misionară.

Sfătuim părinții să **apere demnitatea familiei și a persoanei umane** prin nașterea, creșterea și educarea pruncilor, să **acorde mai mult timp copiilor**, învățându-i să cultive credința, speranța și dragostea, libertatea de a face binele și nu răul, spre a aduce bucurie celor din jurul lor, și să **își cinstească înaintașii**.

Pentru a păstra vie evlavia noastră, în această perioadă a Postului Nașterii Domnului, toate învățăturile morale, precum și deprinderile practice și duhovnicești acumulate pe durata acestui *An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena*, vă îndemnăm să organizați la parohii, mănăstiri, protopopiate și la centrele eparhiale colecte de bani, alimente, haine și medicamente pentru a fi distribuite tuturor celor aflați în suferință și în lipsuri, familii defavorizate cu mulți copii, persoane singure fără copii sau rude, astfel încât „*prisosița voastră să împlinească lipsa aceloră*” (II Corinteni 8, 14).

Ne rugăm lui Dumnezeu pentru toți cei care iubesc și ajută Biserica în lucrarea ei sfințitoare și mântuitoare, îi prețuim și îi povățuim părintește ca, după modelul Sfinților Împărați Constantin și Elena, care au ajutat mult la construirea și dotarea bisericilor cu cele trebuincioase, să și exprime cu putere, iubire și credincioșie dragostea către Dumnezeu și să continue să ajute Sfânta Sa Biserică în ducerea la îndeplinire a atâtor lucrări de care au trebuință comunitățile creștine ortodoxe românești.

Lumina credinței, a apostolatului misionar, a lucrării ziditoare de ctitorii și a faptelor creștine ale Sfinților Împărați Constantin și Elena, care a fost urmată peste veacuri de mulți împărați, regi, principii și conducători creștini, să fie un îndemn puternic și o călăuză pentru conducătorii de azi, care au datoria de a lucra în folosul semenilor lor și de a susține Biserica printr-o cooperare eficientă în diferitele ei domenii de activitate, dar mai ales în cel al asistenței sociale și medicale spre a asigura binele comun în societatea noastră.

Preacuvioși și Preacucernici Părinți; Iubiți frați și surori în Domnul,

Cu nădejdea că **îndemnul nostru pastoral va fi o întărire în credință și o chemare la fapta cea bună în folosul semenilor bolnavi și neajutorați**, ne rugăm Domnului Iisus Hristos de la care vine „*toată darea cea bună și tot darul desăvârșit*” (Iacob 1, 17), să vă binecuvinteze pe toți cu iubirea, mila și bunătatea Sa dumnezeiască, spre a arăta mai ales în vremea Postului Crăciunului multă rugăciune și grijă pentru cei bolnavi, precum și milostenie față de toți cei neajutorați. În felul acesta ne vom pregăti mai bine pentru slăvitul Praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, Fiul veșnic al lui Dumnezeu, Care S-a făcut Om „*pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire*” (Simbolul credinței sau Crezul).

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! (2 Corinteni 13, 13).

PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,

† DANIEL

Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
Locțiitorul tronului Cezareei Capadociei și
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

† **Teofan**

Arhiepiscopul Iașilor
și Mitropolitul Moldovei
și Bucovinei

† **Andrei**

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului
și Clujului și Mitropolitul Clujului,
Maramureșului și Sălajului

† **Nicolae**

Arhiepiscopul Timișoarei
și Mitropolitul Banatului

† **Iosif**

Arhiepiscopul Ortodox Român
al Europei Occidentale
și Mitropolitul Ortodox Român al
Europei Occidentale și Meridionale

† **Laurențiu**

Arhiepiscopul Sibiului
și Mitropolitul Ardealului

† **Irineu**

Arhiepiscopul Craiovei
și Mitropolitul Olteniei

† **Petru**

Arhiepiscopul Chișinăului,
Mitropolitul Basarabiei
și Exarh al Plaiurilor

† **Serafim**

Arhiepiscopul Ortodox Român
al Germaniei, Austriei
și Luxemburgului
și Mitropolitul Ortodox Român
al Germaniei, Europei Centrale
și de Nord

† **Nifon**

Mitropolit onorific,
Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh Patriarhal

† **Teodosie**

Arhiepiscopul Tomisului

† **Irineu**

Arhiepiscopul Alba Iuliei

† **Eftimie**

Arhiepiscopul Romanului
și Bacăului

† **Calinic**

Arhiepiscopul Argeșului
și Muscelului

† **Timotei**

Arhiepiscopul Aradului

† **Justinian**

Arhiepiscop onorific,
Episcopul Ortodox Român
al Maramureșului și Sătmarului

† **Corneliu**

Episcopul Hușilor

† **Sofronie**

Episcopul Ortodox Român
al Oradiei

† **Pimen**

Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților

† **Gherasim**

Arhiepiscopul Râmnicului

† **Ciprian**

Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei

† **Casian**

Arhiepiscopul Dunării de Jos

† **Nicolae**

Arhiepiscopul Ortodox Român
al celor două Americi

† **Ioan**

Arhiepiscop onorific,
Episcopul Covasnei și Harghitei

† **Lucian**

Episcopul Caransebeșului

† **Nicodim**

Episcopul Severinului și Strehaiei

† **Vincentiu**

Episcopul Sloboziei și Călărașilor

† **Ambrozie**

Episcopul Giurgiului

† **Visarion**

Episcopul Tulcii

† **Gurie**

Episcopul Devei și Hunedoarei

† **Daniil**

Episcop-loctiitor (administrator)
al Episcopiei Daciei Felix

† **Siluan**

Episcopul Ortodox Român al Italiei

† **Macarie**

Episcopul Ortodox Român
al Europei de Nord

† **Galaction**

Episcopul Alexandriei
și Teleormanului

† **Sebastian**

Episcopul Slatinei și Romanaților

† **Petroniu**

Episcopul Sălajului

† **Siluan**

Episcopul Ortodox Român
al Ungariei

† **Timotei**

Episcopul Ortodox Român
al Spaniei și Portugaliei

† **Mihail**

Episcopul Ortodox Român
al Australiei și Noii Zeelande

† **Varlaam Ploieșteanul**

Episcop-vicar patriarhal

† **Varsanufie Prahoveanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Bucureștilor

† **Andrei Făgărășeanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Sibiului

† **Paisie Lugojeanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Timișoarei

† **Sofian Brașoveanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei
Ortodoxe Române a Germaniei,
Austriei și Luxemburgului

† **Ioachim Băcăuanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Romanului
și Bacăului

† **Iustin Sigheteanul**

Arhiepiscop-vicar al
Episcopiei Ortodoxe Române
a Maramureșului și Sătmarului

† **Calinic Botoșăneanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Iașilor

† **Vasile Someșeanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Vadului,
Feleacului și Clujului

† **Marc Nemțeanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române
a Europei Occidentale

† **Emilian Lovișteanul**

Episcop-vicar
al Arhiepiscopiei Râmnicului

† **Ioan Casian de Vicina**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei
Ortodoxe Române
a celor două Americi

† **Ignatie Mureșeanul**

Arhiepiscop-vicar al
Episcopiei Ortodoxe Române
a Spaniei și Portugaliei